

Ystad kommun

Uppföljningsgranskning 2018

december 2019

Hanna Ericsson & Imelda Bengmark , EY

Inledning

Bakgrund

Den kommunala revisionens uppdrag är reglerat i kommunal-lagen och praxis för revisionens verksamhet framgår av SKLs *God revisionssed*.

Av *God revisionssed* framgår att revisionen regelbundet ska följa upp genomförda gransknings-insatser.

Detta kan ske genom dialog med nämnd eller styrelse, eller som särskild granskningsinsats. Resultatet av uppföljningarna ligger även till grund för riskanalys inför kommande revisions-planering.

Syfte

Granskningens syfte är att bedöma om nämnder och styrelser har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av bedömningar och rekommendationer i tidigare granskningar. Detta inkluderar även de åtgärder som nämnder och styrelser uppgett i sina svar till revisionen.

Granskning av kompetensförsörjning, kopplat till arbete med digitalisering och effektivisering

Sammanfattning

- Syftet med granskningen var att analysera och bedöma om de strategier, processer och rutiner som styrelse och nämnder använder för att säkerställa kommunens behov av kompetens är ändamålsenliga.
- Den sammanfattande bedömning var att strategier och processer för att säkerställa kommunens kompetens inte var tillräckliga. Bedömningen baserades på att det saknades en tydlig analys och tillhörande strategi kopplat till kommunens samlade kompetensförsörjning. Avsaknaden av en långsiktig planering avseende kompetensförsörjningen riskerar att leda till att insatser och åtgärder skedde ad hoc.

Rekommendationer

Kommunstyrelsen

- Utarbeta en kommunövergripande och långsiktig kompetensförsörjningsstrategi.
- Däri tydliggöra det strategiska arbetet kring hur kommunen ska verka för att vara en attraktiv arbetsgivare i enlighet med fullmäktiges målsättning.

Kommunstyrelsen, socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden

- Kartlägga det nuvarande och framtida kompetensförsörjningsbehovet.

Uppföljande iakttagelser och bedömning

Iakttagelser 2019

Kommunstyrelsen

- Finns ej behov av en kompetensförsörjningsstrategi
- Har ej upprättat en strategi
- Respektive förvaltning har god uppfattning om behov

Socialnämnden

- Arbetar med att upprätta kompetensförsörjningsplan
- Förvaltningen gör årliga analyser över kommande behov
- Respektive avdelning gör analys utifrån sina specifika behov

Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen bör stärka sitt arbete med kompetensförsörjning kopplat till digitalisering och effektivisering med hänvisning till rekommendationerna från 2018 års granskning.

Vi bedömer att Socialnämnden devis har beaktat revisionens rekommendationer. Det finns en analys av det nuvarande och framtida kompetensförsörjningsbehovet. Det har dock inte upprättats en kompetensförsörjningsplan än.

Uppföljande iakttagelser och bedömning

Iakttagelser 2019

Barn- och utbildningsnämnden

- Har ingen kompetensförsörjningsplan
- Personalplaneringsprocess i samverkan med personalavdelning
- Fokusområden:
 - Kvalitet i rekryteringsprocessen
 - Uppmuntra fler att utbilda sig till pedagogiska yrken
- Kompetensförsörjningsplan är inte aktuellt på grund av begränsade resurser

- På grund av begränsade resurser anges att viss vuxenutbildning ej kunnat genomföras (trots att kommunen har behov av att utbilda personal inom området)

Bedömning

Vi bedömer att Barn- och utbildningsnämnden delvis har beaktat revisionens rekommendationer. Det finns en analys av det nuvarande och framtida kompetensförsörjningsbehovet. Det har dock inte upprättats en kompetensförsörjningsplan som kartlägger behovet.

Vi bedömer att kommunens samordning behöver utvecklas avseende kommunal vuxenutbildning.

Uppföljande iakttagelser och bedömning

Iakttagelser 2019

Samhällsbyggnadsnämnden

- Åtgärder för att få budget i balans
- Behov av utbildning förs in i Excel
- Syfte och kostnad motiveras och kommenteras av chef med budgetansvar
- Förvaltningschef godkänner kompetensutveckling
- Önskar mindre centraliserat arbete

Myndighetsnämnden

- Åtgärder för att få budget i balans
- Behov av utbildning förs in i Excel
- Syfte och kostnad motiveras och kommenteras av chef med budgetansvar
- Förvaltningschef godkänner kompetensutveckling
- Önskar mindre centraliserat arbete

Bedömning

Vi bedömer att samhällsbyggnadsnämnden delvis har beaktat revisionens rekommendationer. Det finns ett pågående arbete med kompetensförsörjning på individnivå för att kartlägger nuvarande och framtida behov. Inget övergripande arbete bedrivs i dagsläget motiverat av det ekonomiska läget.

Vi bedömer att myndighetsnämnden delvis har beaktat revisionens rekommendationer. Det finns ett pågående arbete med kompetensförsörjning på individnivå för att kartlägger nuvarande och framtida behov. Inget övergripande arbete bedrivs i dagsläget motiverat av det ekonomiska läget.

Granskning av bemötande och tillgänglighet avseende bygglov – myndighetsnämnden

Sammanfattning

Sammanfattande bedömning var att nämnden i stora delar har en tillfredställande ledning och uppföljning avseende tillgänglighet och bemötande.

Nämnden hade formulerat målsättningar om förbättrad service som följdes upp löpnade. Medborgare upplevde att de i stor utsträckning fick ett gott bemötande.

Bygglovsenheten arbetade på ett bra sätt med att förbättra och förtydliga informationen till medborgarna. Däremot följde inte nämnden upp bygglovsenhetens tillgänglighet samt att det kan finnas anledning att ytterligare tydliggöra arbetet med service och bemötande, både internt inom enheten samt gentemot medborgare.

Det framkom att bygglovsenheten inte klarar den lagstadgade tidsfristen för handläggning i samtliga ärenden.

Rekommendationer

Myndighetsnämnden

- Tillse att det sker en uppföljning av tillgänglighet och bemötande inom bygglovsverksamheten.
- Överväga att konkretisera arbetet med service och bemötande i syfte att tydliggöra detta internt, samt även gentemot medborgare.
- Säkerställa att bygglovshandläggningen följer den lagstadgade tidsfristen.

Uppföljande iakttagelser och bedömning

Iakttagelser 2019

Myndighetsnämnden

- Beslut om nya åtaganden inför 2019
 - Har följts upp i tertialrapport med nyckeltal
- KF beslutade om ny styrmodell 2019
 - Identifiera nya relevanta indikatorer för service och bemötande
- Kundnöjdhet och handläggningstider redovisas i nämnden. Under 2019 har hittills har 357 ärenden handlagts och 4% av dessa har överskridit den lagstadgade tidsfristen.

Bedömning

Vi bedömer myndighetsnämnden till övervägande del har beaktat revisionens rekommendationer. Det finns en ny styrmodell som tydliggör och följer upp service och bemötande.

Fortfarande finns ett antal fall som överskrider den lagstadgade handläggningstiden för bygglov. Detta redovisas till nämnden.

Granskning av långsiktig ekonomisk planering

Sammanfattning

Granskningen visade att om kommunen ska nå målsättningen om 1 procent överskott av intäkterna från skatter och generella bidrag under perioden krävs anpassningar. Totalt sett kommer kommunen att behöva genomföra anpassningar om 10 procent fram till 2027 i syfte att klara fullmäktiges målsättningar.

Granskningen visade att kommunen hade definierat vad god ekonomisk hushållning innebär i Ystad kommun samt att det fanns en tillräcklig omvärldsbevakning. Granskningen visade vidare att det delvis fanns adekvata riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Att det delvis fanns tillförlitliga metoder för att genomföra prognoser av tillräcklig kvalitet och att det delvis var säkerställt att budgetprocessen beaktade långsiktiga volymförändringar.

Rekommendationer

Kommunstyrelsen

- Att stärka möjligheten till kontinuerlig analys av den långsiktiga ekonomiska utvecklingen inom kommunen.
- Att utvärdera om den finansiella målsättningen att årets resultat ska uppgå till minst en procent av skatteintäkterna är förenligt med målsättningen att det egna kapitalet ska inflationssäkras, detta givet Riksbankens inflationsmål på två procent.

Uppföljande iakttagelser och bedömning

Iakttagelser 2019

Kommunstyrelsen

- Numera planperiod om 4 år
 - Långsiktig utveckling
- Budgeten inför år 2020
 - Analys av lokala demografiska förutsättningar tillsammans med exploateringsenheten (med stöd av KAAB)
- Inför budget år 2021
 - Ökad samsyn och gemensamma prioriteringar genom diskussion och föreläsning
- Årets resultat prognostiseras till 1% av skatteintäkter och statsbidrag
- Kostnader ska ej öka mer än skatteintäkter och statsbidrag

Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen har beaktat revisorernas rekommendationer från 2018 års revisionsgranskning.

Granskning av avtalet om ansvarsfördelning och utveckling av hälso- och sjukvården i Skåne

Sammanfattning

Granskningen visade att kommunen inte hade fattat beslut om några mål eller strategier kopplade till avtalets intentioner och bedömningen var att implementeringsarbetet hade kunnat bedrivas med lite högre grad av systematik.

Vidar bedömdes att organisering och ansvarsfördelning inom kommunen var tydlig.

Med tanke på avtalets intentioner och innehåll ansågs det rimligt för nämnden att följa upp arbetet på ett mer systematiskt sätt. Utifrån det beskrivna nuläget fanns förståelse för att det varit svårt att se effekter och samhällsekonomiska besparingar. Det ansågs dock ligga i kommunens intresse att på sikt och i någon form göra sådana uppföljningar.

Rekommendationer

Socialnämnden

- Tydliggöra kommunens mål och strategier för hur intentionerna i avtalet ska uppnås.
- På ett mer systematiskt sätt följa upp arbetet med vårdavtalet, och då även följa upp effekter för vårdtagare och patienter.

Uppföljande iakttagelser och bedömning

Iakttagelser 2019

Socialnämnden

- Förvaltningen genomför inga egna undersökningar men uppföljning sker via kommunförbundet
- Uppföljning specifikt för Ystad redovisas ej utan sker för hela Sydöstra Skåne
- Samverkan på olika beslutsnivåer, där frågor gällande framskridandet av avtalet lyfts
- Fortfarande utrymme att utveckla vår interna samordning för att tala om eventuella brister och vår vidarehantering samt andra möjliga utvecklingsfrågor

Bedömning

Vi bedömer att socialnämnden till övervägande del har beaktat revisorernas rekommendationer från 2018 års revisionsgranskning.

En tydligare intern samordning behövs för att följa upp interna brister och andra möjliga utvecklingsfrågor.

Granskning av kommunens avtalshantering

Sammanfattning

Granskningen visade att det förekommer brister i såväl utformning som uppföljning av tecknade avtal. Avsaknaden av dokumenterade rutiner bedöms öka risken för att avtalshantering blir personbunden. Kvaliteten vid utformning av avtal bedöms inte vara säkerställd, då flera granskade avtal uppvisar brister.

Granskningen visade också att det inte fanns någon systematik kring vilka avtal som skulle följas upp och hur ofta. Vidare ansågs det som en svaghet att kommunens avtal fanns i två olika system och att nämnderna endast kan söka efter sina egna avtal i det ena systemet. Det noterades att kommunen har börjat att implementera ett e-handelssystem för att på så sätt stärka avtalstroheten och säkerställa att kommunen inte handlar utanför gällande avtal.

Rekommendationer

Kommunstyrelsen rekommenderades att säkerställa att

- Det för samtliga nämnder finns standardiserade avtalsmallar och rutiner som säkerställer kvaliteten på avtalen.
- Det finns kommungemensamma rutiner kring vilka avtal som ska följas upp, hur avtalsuppföljningar ska gå till och var avtalsansvarig ska dokumentera.
- Samtliga avtal är lättåtkomliga och sökbara.

Granskning av kommunens avtalshantering (forts)

Rekommendationer

Kommunstyrelsen, socialnämnden, gymnasienämnden, barn- och utbildningsnämnden, kulturnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden

- Tydliggöra vilka avtal som ska återrapporteras till nämnd, i enlighet med den nya kommunallagen

Myndighetsnämnden, gymnasienämnden och kulturnämnden

- Upprätta en dokumenthanteringsplan

Rekommendationer

Samhällsbyggnadsnämnden

- Se över och tydliggöra delegationsordningen avseende rätten till vidaredelegation för beslutsrätt att ingå avtal.
- Genomföra utredning och laglighetsprövning avseende beslutet att potentiellt delfinansiera bowlinghallens verksamhet

Socialnämnden

- Se över verksamheten kring utbetalningar av bostadsanpassningar och överväga att genomföra en upphandling.

Uppföljande iakttagelser och bedömning

Iakttagelser 2019

Kommunstyrelsen

- Grundläggande rutiner och avtalsmallar
- Systematik kring uppföljning av kommunens avtal
- Avtalsdatabasen
 - Åtkomliga för alla inom kommunen
- Avtal ska återkopplas till nämnd

Socialnämnden

- Avtal som ska återrapporteras till nämnd framgår av delegationsordningen
- Har genomfört upphandling avseende bostadsanpassningar

Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen delvis har beaktat revisionens rekommendationer. Det finns grundläggande rutiner och avtalsmallar samt att avtal nu är lättåtkomliga och sökbara för alla inom kommunen. Dock pågår det fortfarande ett arbete för att skapa kommungemensamma riktlinjer för uppföljning av avtal. Det har inte heller skett ett förtydligande av vilka avtal som ska återrapporteras till nämnd.

Vi bedömer att socialnämnden har beaktat revisorernas rekommendationer från 2018 års revisionsgranskning.

Uppföljande iakttagelser och bedömning

Iakttagelser 2019

Gymnasienämnden

- Avtal som redovisas till nämnd är reglerade i delegationsordningen
- Dokumenthanteringsplan finns
- Avtalsprocess:
 - Informerar nämnd
 - Framtagande av avtal
 - Information till presidium och nämnd om utfall
 - Kontinuerlig avtalsuppföljning

Barn- och utbildningsnämnden

- Avtal som redovisas till nämnd är reglerade i delegationsordningen
- Dokumenthanteringsplan finns
- Avtalsprocess:
 - Informerar nämnd
 - Framtagande av avtal
 - Information till presidium och nämnd om utfall
 - Kontinuerlig avtalsuppföljning

Bedömning

Vi bedömer att gymnasienämnden har beaktat revisorernas rekommendationer från 2018 års revisionsgranskning.

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden har beaktat revisorernas rekommendationer från 2018 års revisionsgranskning.

Uppföljande iakttagelser och bedömning

Iakttagelser 2019

Kulturnämnden

- Avtal som redovisas till nämnd är reglerade i delegationsordningen
- Dokumenthanteringsplan finns
- Avtalsprocess:
 - Informerar nämnd
 - Framtagande av avtal
 - Information till presidium och nämnd om utfall
 - Kontinuerlig avtalsuppföljning

Samhällsbyggnadsnämnden

- Ny delegationsordning 2018
 - Förtydligad avtalsrätt inom organisationen
 - Förtydligad vidaredelegation för olika ärendetyper
 - Regelbunden redovisning till nämnd
- Kommunen kommer inte laglighetspröva sina beslut om bowlinghallen

Bedömning

Vi bedömer att kulturnämnden har beaktat revisorernas rekommendationer från 2018 års revisionsgranskning.

Vi bedömer att samhällsbyggnadsnämnden delvis har beaktat revisorernas rekommendationer från 2018 års revisionsgranskning. Nämnden beslutade om ny delegationsordning i juni 2018 vilken har förtydligat delegationsordningen avseende rätten till vidaredelegation samt vilka avtal som återrapporteras till nämnd.

Det kommer dock inte genomföras utredning och laglighetsprövning avseende beslutet att potentiellt delfinansiera bowlinghallens verksamhet.

Uppföljande iakttagelser och bedömning

Iakttagelser 2019

Myndighetsnämnden

- Har inte uppdaterat dokumenthanteringsplan
- Följer samhällsbyggnadsnämndens dokumenthanteringsrutiner

Bedömning

Vi bedömer att myndighetsnämnden delvis har beaktat revisionens rekommendationer för 2018 års granskningar. Det finns en dokumenthanteringsplan men de har dock inte gjort förtydligande angående vilka avtal som ska återrapporteras till nämnd.

Medverkande funktioner

- ▶ Kommundirektör och kanslichef
- ▶ Förvaltningschef kultur och utbildning
- ▶ Samhällsbyggnadschef och förvaltningschef myndighetsnämnd
- ▶ Förvaltningssekreterare samhällsbyggnad
- ▶ Bygglovschef stadsbyggnadsavdelningen
- ▶ Förvaltningschef social omsorg